

# ΜΙΑ ΚΡΙΤΙΚΗ

Για την «Τρισεύγενη»

Στη «Ζουαρία» (Vjessy) στο φιλολογικό περιοδικό που βγάζει στη Μόσχα 'Εταιρία από λογογράφους και καλλιτέχνες, στο φύλλο του περασμένου Σεπτεμβρίου, ο δημογνήτης λόγιος κ. Μ. Λυκιαρδόπουλος, που συχνά πυκνά δημοσιεύει ώριμες κριτικές για την φιλολογική μας κίνηση, έγραψε τα ακόλουθα για την «Τρισεύγενη» του κ. Παλαμά.

«Η δραματική φιλολογία στη νέα Ελλάδα δεν είναι φτωχή, σε έργα ή λόγους μου για την ποσότητα. Αλλά ως τα τώρα δεν απέχτησαν ακόμα όψη πρωτότυπη, ξεχωριστή δική της. Όλες αυτές οι αμέτρητες τραγωδίες, τα δράματα και οι κωμωδίες (και οι πιο πολλές απ' αυτές δεν έχουνε σταλιά άξια), δεν είναι παρά άναιμικοί πιθηκισμοί αρχαίων κλασικών ή σύγχρονων έργων, πρό πάντων γαλλικών.

Το πράγμα είναι φυσικό. Σε τόπο που κάθε τι δικό του, κάθε τι εθνικό έχει σκοτωθεί από τα ξένα κι από τους άρχοντοεπιπασμένους, όπου κι αυτή η γλώσσα που κυριαρχεί, ή λεγόμενη καθαρεύουσα, είναι ψευτική και τεχνητή, — σ' ένα τέτοιο τόπο η σιολογία δεν μπορεί να είναι αλλοιωτική.

Πρώτη λυτρώθηκε η Πελοπόννησος από τις άλυσαιδες της ρουτίνας. Τώρα αρχίζει να λυτρώνεται το διήγημα, λυτρώνεται το δράμα. Για το λυτρωμένο αυτό πρέπει να χωριστεί χάρη ή νέα 'Ελλάδα λίγων λογογράφων μενού και με θέληση οι περισσότεροι τους είναι ποιητές, κ' έχουμε μιλήσει για κείνους στο περιοδικό μας. 'Ανάμεσα σ' αυτούς ξεχωρίζεις και μπορεί να θεωρηθεί άρχηγός τους (αν εξαιρέσουμε το θεωρητικό γλωσσολόγο Ψυχάρη)\* ο Κωστής Παλαμάς.

Η «Τρισεύγενη» είναι το πρώτο του δράμα και μπορεί στα σωστά να θεωρηθεί πρότυπο έργο για τη νέα ελληνική δραματογραφία. Η αλήθεια είναι πως δεν είναι όλος ο ίδιος ξένος από τη φράση και την επήραση της βορεινής τέχνης, μα η «Τρισεύγενη» δείχνει μονάχα το άρχισμα μιας νέας εποχής.

Είν' ένας κόσμος παράξενος, μοναδικός, κόσμος ο μισός από πραγματική ζωή κι ο άλλος μισός από τη ζωή του παραμυθιού, κόσμος από ανθρώπους που τους «χάρισε» ο θεός μεγάλο χάρισμα, να μεθάς κάποτε και τότε από της όμορφιάς το κρασί, κόσμος από ανθρώπους που ζούνε ανάμεσ' τους ακόμα οι νεράιδες και οι ζωτικές και που δείχνονται μέρα μεσημέρι στα κορίτσια που πίνε να πάρουνε νερό στη βρύση, κόσμος από ανθρώπους που ανάμεσ' τους ζή, και κείνη, ή μισή γυναίκα, κ' ή μισή νεράιδα, ή ωραία Τρισεύγενη, το καρμάρει και ή αγάπη του χωριστού. Και οι άνθρωποι εκείνοι κίνουν αμιά έκκλησις ανοιχτή

\* 'Ας μας επιτρέψη ο φίλος κριτικός να παρατηρήσουμε πως ο Ψυχάρης δεν είναι θεωρητικός γλωσσολόγος, άλλο τόσο είναι ποιητής με έργα δημιουργικά, σε όλα πρωτομάστορας. Σ. Μ.

Οι Τούρκοι έδωσαν φωτιά σε διάφορα μέρη τως Χανίων, όπου κατάκαψαν πρώτα τους χριστιανικούς φούρνους για να μην έχουν ούτε ψωμί, λέγει ο χριστιανός. Αυτό προχτές. Έπειτα άρχισαν το μακελειό όπου εύρισκαν εύκαιρα. Έστρέφονταν, λέγει, στο δρόμο του έκαίγονταν τα σπίτια έτοιμοι όποιον βγει να τόν σκοτώσουν ή τους έμποδίζουν να βγούν κ' έτσι να ψηθούν ζωντανόι. Σπαραχτικές σκηνές. «Α! δε γλυτόνε πιά. Στη λέσχη όλοι τήχουμε απόφαση, να κατεβούμε στη Κρήτη, θέλει δε θέλει ή Κυβέρνηση. Κ' εδω δε θα ήσυχάσει το κακό. Έπανάσταση ήχουμε, αν δεν ένεργήσει, όπως άρμόζει στα έθνικά συμφέροντα... (στο θεό του). Στη βουλή το βράδι πρέπει να φωνάξετε και σεις. Τάπογευμα θα γίνει μεγάλη διαδήλωση. Ήρθε καιρός πλέον να δώσει ο στρατός που σαλπίζει στους στρατώνες. Ζήτω το έθνος!..

Ο Κωσταντίνος (με ένθουσιασμό). Ζήτω! Ο Συναγματούχος. Ω! βέβαια είτα καιρός πλειά. Το έθνος άποναρκώνεται. Η άνοιξη, παιδιά, θα μας άνοίξει καινούργιες σελίδες δόξας. Τι ώρα είναι; Πρέπει να πάμε να μάθουμε καθέκαστα. 'Ας φάμε λίγο άογότερα. Έλα μαζί μου, Κωσταντίνε, και συ, 'Αριστείδη. Πρέπει το βράδι να μιλήσω στη Βουλή. «Α! 'Οραία περίσταση νάν της τά άλλης κανείς αυτήνης της κυβέρνησης!.. (πέρνει το καπέλο του). 'Ελένη, δε πειράζει να φάμε μια μέρα άργότερα. Για το έθνος πρέπει κανείς να κάνει πάντα θυσιές.

νοχτόμερα, που πάντα κείνι μέσα της της αγάπης το λιβάδι και το κερύ του πόνου». Κ' οι άνθρωποι εκεί «προς τόν ουρανό σκορπίζουνε τραγούδια χαροκόπων κι άναστεναγμούς έρωτοχτυπημένων», και την βία στιγμή άλληλοτρώνονται με το ψέμα και με την κακομοιρία. Στόν κόσμο εκείνο ο καθένας δεν είναι παρά ένα τραγούδι του βιολιού του Νίκαρου, μα το τραγούδι εκείνο από τη στιγμή που κοιμηθή ο Μουσικός, αλλάζει και γίνεται άξινα, τσεκούρι, κουπί. Κόσμος που ή ζωή και το παραμύθι δεν ξεχώρισαν άκόμα, και που ζούνε άκόμα ταιριαστά, να ο κόσμος της Τρισεύγενης.

Μ. ΛΥΚΙΑΡΔΟΠΟΥΛΟΣ

# Ο ΠΟΘΟΣ ΜΟΥ

Πόσο μ' άρέθουνε οι όμορφες, δάις οι όμορφες, οι άψηλαίς και οι κονταίς, οι μαυρομάταις και οι γαλαναίς. Τα μαύρα τα μαλλιά και τα ξανθά, ναι τα ξανθά, σαν λάμπουνε στού ήλιου της άχτίδες σαν το μάλαμα, ξεσηκωμένα άψηλά στην κεφαλή, τη βασταγμένη στερεά σε κατάσπρω λαιμό, σε σβέρκο χνουδάτο σαν ροδάκινο.

Ήθελα να φιλά γλυκά γλυκά το σβέρκο το γερό, εκεί, δάιγο κάτω από τα μαλλιά κ' εκεί να στέκουμαι εκεί, να τόν ύφαινω με την άνάδα μου, άνατριχίλα το φίλι εκεί, ξυπνά άγάλια την συγκίνηση, ήθελα χαμπιλιά στο μέτωπο, εκεί που σμίγουνε τα δυο τα φρύδια της να άκουμπήσω μόλις τα χείλια μου και να σταθώ και να σταθώ πολύ, ως που ν' άρχίσουν τα λεπτά ρουθούνια της ν' άνοιγοκλείουν βιαστικά.

Έ, τότε καταβαίνω πιδιάστόχαστα και της άρπάζω τα καφτερά τα χείλια της και τα ρουφά, σαν να γυρέδω την ψυχή της την πονετικά να καταπιώ.

Ζαλίζουμαι, δε σιλλογοϋμαι πιά, μου φαίνεται πως είμαι στόν παράδεισο κ' άκούω τόν έγιο μας το Θεό να εύλογη και λέγει «Αύξήθητε!»

Πόλη 12 'Οκτώβρη 1904.

ΧΑΟΗΣ

# ΤΟ ΜΑΡΜΑΡΩΜΕΝΟ ΚΑΡΑΒΙ

(Κέρκυρα)

Κάτω από το βουνό του Παντοκράτορα, άντικρύ 'στο μοναστήρι της Παλιοκαστρίτσας, είναι 'στην άκρη του πελάου ένα καράβι μαρμαρωμένο με τα κατάρτια του και όλα του τα ξάρτια. Αυτό ήταν

Η 'Ελένη (κατάπληχτη). Να μη άργείστε, και χαλάσει το φαί...

Ο Κωσταντίνος. Ποτές να μη φάμε, που θα χαλάσει το φαί! Έδω πρόκειται περι ύψιστων εθνικών συμφερόντων και στο φαί ο νους μας; (βγαίνει πρώτος).

Ο Συναγματούχος. «Α! Το βράδι! Το βράδι στη βουλή! Σάν νάν τη ζητούσα τέτια περίσταση (βγαίνει κι αυτός). Την ώρα που έπήγαυε να βγει κι ο 'Αριστείδης έμπαινε ο Μίμης με το καπέλο του, όπως είταν στόν περιπάτο. Έβγήκε τέλος κι ο 'Αριστείδης).

Ο Μίμης (μ' άπορία που κανείς τους δεν του μίλησε). Τ' είναι μαμά;.. Τ' είναι;

Η 'Ελένη. Τίποτε παιδί μου. Βγάλ' το καπέλο σου.

Ο Μίμης. Πώς κάνανε έτσι, μαμά; Έγώ φοβήθηκα που τούς είδα. Κάτι έπαθην, μαμάκα μου, και δε μού τ'ό λένε...

Η 'Ελένη (πέρνοντάς του και βγάνοντάς του το καπέλο). Σώπα μη σάκουσει κανείς και γελάει μαζί σου...

Ο Μίμης (με κλάμα). Να με ιδεί ο μπαμπάς κι ο παπούς στην πόρτα και να μη με φιλήσουνε. Μαμάκα μου, κάτι έπαθην, μαμάκα μου...

Η 'Ελένη (φιλώντας τον). Δε σε είδαν, πουλάκι μου...

Ο Μίμης (κλαίοντας). Με είδαν, με είδαν! Φοβόμαι, μαμάκα, φοβόμαι!..

(Πέρνει ή σκηνή).

(άκολουθεί)

καράβι 'Αλτζερίνικο και έρχόταν να κουσέψη το μοναστήρι. Σάν το είδαν από μακριά οι καλογέροι, βγήκαν και τ'άγνάντευαν, και ο γούμενος με το θυμιατό και το σταυρό στα χείρια παρακάλεσε το θεό, κ' είπε. «Θέ μου, αν αυτό το καράβι έρχεται για καλό, καλώς νάρθη, αν για κακό, μάρμαρο εκεί να μείνη.» Και ο θεός τόν άκουσε κ' έμαρμάρωσε το καράβι και στέκεται και από τότες.

# Η ΚΟΙΝΗ ΓΝΩΜΗ

## ΓΙΑ ΤΟ ΜΝΗΜΟΣΥΝΟ

Φίλε «Νουμά»,

Τά συχαρήκια μου για τό έπιμνημόσυνο άρθράκι σου του περασμένου φύλλου. Έβαλες τα πράγματα στη θέση τους και μακάρι στην ίδια θέση να τ'άβαζε κ' ή Σύγκλητος του Πανεπιστημίου που δεν είχε τό κουράγιο να υποστηρίξη τόν κ. Πιρόνακη και να μην παραχωρήση τήν αίθουσα για τό μνημόσυνο του 'Οθωνα.

Ο χαρακτηρισμός του μνημόσυνου ως Πανεπιστημιακής γιορτής δεν ήταν καθόλου σωστός. Αν έκανε τό μνημόσυνο τό Πανεπιστήμιο — όπως κ' ήτανε σωστό — μάάλιστα, θάτανε πανεπιστημιακή γιορτή. Μα τώρα που δε λαβαίνει μέρος σ' αυτό ούτε τό Πανεπιστήμιο, ούτε καμιά έπίσημη άρχή, μα πεντε δεκα συνταξιούχοι κύριοι, τό μνημόσυνο μένει άπλή ιδιωτική ύπόθεση και ή Σύγκλητος δεν είχε καμιά ύποχρέωση ούτε να συνέλθω καν γι' αυτή.

Είμαι ένας από κείνους, φίλε μου, που πιστεύουν πως κακά κι άνάποδα κάναμε να διαζύουμε τόν 'Οθωνα. Μα ή πεποίθησή μου αυτή δεν μ' έμποδίζει να μη ξαφνιαζόμυαι για μερικά παράξενα πράγματα που γίνονται και να γελώ μ' άλλα που έπρεπε να μού γενθνε μονάχα τόν θαυμασμό και τήν συγκίνηση.

Μ' αγάπη  
Ν. ΑΤΑΣΙΑΣ

## ΟΙ ΚΡΙΤΙΚΟΙ ΤΗΣ 'ΙΛΙΑΔΑΣ

Φίλε «Νουμά»,

Δυό έφημερίδες γράφανε ίσια με σήμερα για τήν καινούρια έκδοση της 'Ιλιάδας, οι «Καιροί» (15 'Οκτωβρ.) κ' οι «'Αθηναί» (13 'Οκτωβρ.) Ίσως νάγραψαν κι άλλες, μα δεν έτυχε να τις δω. Και λυπώμαι πολύ, γιατί θα γελούσα και με δαύτες, όπως γέλασε με τις δυό πατασθουρίτσες μας.

Λοιπόν, που λές, οι «Καιροί» γράψανε, «δίκως να κόψουν να φύλλα» (κ' έκαναν παλύ καλά, για να μη λερώσουν το βιβλίο) πως ο Παλλης αβυθίζόμενος εις τα έμπορικά του κατάστιχα συνέλαθε τήν έμπνευσιν να σώση τόν κακομοιρήν τόν 'Ομηρον και μετάφρασε τήν α'Ιλιάδα του, με τήσην χάριν και χαλασθησίαν, ώστε δύναται κανείς να ειπή, ότι υπερέθη το πρωτότυπον. Έκοπίασεν ο ταλαίπωρος — προσθέτουν οι «Καιροί — αλλά το κατάρησε».

Τέλος πάντων! Μια κρίση κι αυτή. 'Αδιάφορο αν είναι κρίση άδίκαιτη. Οι 'Αθηναίικες πατασθούρες μας έχουν συνειθίσει από τίτις. Όσο πάλι για τό έμπορικά κατάστιχα του Παλλη, κι αυτό εντύπωση δεν μ'α; έκανε, άκού στα Ευαγγελικά κ. Λυκούδης τόν άποκάλεσε σε κύριο άρθρο της «'Εστίας», Ψιλιακή του Δίβρατουλ. Τουλάρηστο στο ζήτημ' αυτό ο άγεωγράφητος Κανελλίδης έδειξε μεγαλύτερη διάκριση.

Οι παρασημοφορεμένες πάλι από τήν Γαλλική 'Ακα.

δημία «Αθήναι», απορραίνονται ότι στη μετάφραση υπάρχει «παρανόησης του κειμένου» και «έντελης διαστροφής αυτού» (κι αυτά όλα τ'ανακάλυψε ο κ. Πάπ, παρακαλούμε!) και καταλήγουν στο συμπέρασμα ότι «τα συνκισθήματα εκ της άναγνωσεως της «Πικρίας» (κάλλε, τί μας λέγετε!) ομοιάζουν προς εκείνα ένεκεν των όποιων οι ταξιδιώται άναφωνούν γοερώς: Καμαρότε! Καμαρότε!...»

Απάντηση σε τέτοιες άναγούλες δε χρειάζονται βέβαια. Θέλω μόνο να πω ότι ο κ. Παλλής φαίνεται νάναι καλής ψυχής άνθρωπος, αφού στέλνει τα βιβλία του στις έφημερίδες μόνο και μόνο για να τις άναγκάσει να γράφουν τέτοιες άηδίες και να ρεζιλεύονται. Κακό αυτό, αφού οι δημοσιογράφοι μας δεν είναι Βούλγαροι για να τους πολεμάμε με τόσο λύσσα.

Δικός σου  
Α. Κιναμουδάς

**SAGRA FAMILIA**

Αγαπητέ μου Νουμά,

Σου γράφω δυό λόγια που σε παρακαλώ να τα πεις στο φίλο σου Παπαδόπουλο της «Διάπλασης» γιατί τον ενδιαφέρουν πολύ, και μάλιστα έμπορικά. Διαβάζω ταχυτικά την «Διάπλαση» για να βλέπω πόσο ήλιθια και μαλκισμένα διαπλάσσεται η κεινούρια γενεά των Ένοπούλων, αφού ο κ. Γρηγόριος είναι η ψυχή και το σώμα της «Διάπλασης». Να σου πω πως μ'ένθουσαζέει το φύλλο αυτό, θα σου πω ψέματα. Δεν μπορώ όμως και να τάρνηθώ πως το περιοδικό αυτό είναι «οίκιο;ενειακό», οικγενειακώτατο, αφού σε κάθε φύλλο του έρεκλαμάρεται η οικογένεια του κ. Γρηγορίου. Οι στήλες μάλιστα της άλληλογραφίας του είναι καθαράς οικγενειακάι, και για να στο άποδείξω σου άντιγράφω ένα κομμάτι από το τελευταίο φύλλο: «Ο κ. Φαίδων (Γρηγ. Ξενόπουλος) με παρακάλεσε να εύχαριστήσω εκ μέρους του όλου τους φίλους μου, όσοι τον συνελάγησαν διά την γέννησιν την κόρης του και τον συνελυπηθήσαν διά τον θάνατον του πατρός του. Όσον διά τους συγγαρέντας και συλλυπηθέντας αυτόν ιδιαίτέρας και άπ' εύθείας, προς αυτούς έπιφυλάσσεται να στείλη μόλις εύκαιρήσῃ, ειδικότερον εύχαριστήριον».

Αυτό γίνεται ταχυτικά σε κάθε φύλλο, στο όποιον είναι αδύνατο να μη φιγουράρει κι από ένα μέλος της σάρκας φαμίλιας. Οι παλιοί έλεγαν «τά έν οίκω, μή έν Δήμω». Τα έν οίκω Ξενοπούλου, μή έν «Διάπλάσει», λέμε και μεις στον κ. Παπαδόπουλο, έξίν πιά άν ο κ. Ξενοπούλος σκέπτεται να πολιτευτεί και χρησιμοποεί την άλληλογραφία της «Διάπλασης» για ψηφοθήρια. Έτσι; κάπως δικαιολογείται η άνοστιά αυτή, άδικηρο άν κι ο Κουρτιδής κι ο Φέρμος, που διεύθυναν άλλοτε την «Διάπλαση» δεν την έκμεταλλευθήκανε ποτέ για παρόμοιους σκοπούς.

Στο τελευταίο φυλλάδιο μιλάει ο κ. Ξεν. και για τους «μαλλιαρούς» που τους άποκαλεί «σχολαστικούς της Δημοτικής». Σε τέτοιες κσιδιάρικες άνοησίες δε χωρεί καμιά άπάντηση.

Δικός σου  
ΠΑΡΑΞΕΝΟΠΟΥΛΟΣ

**ΟΙ ΧΩΡΑΤΑΔΕΣ ΤΟΥ κ. ΜΩΡΕΑΣ**

Φίλε Νουμά,

Χωρίς άλλες περιττές κουβέντες για τις άνόητες κουβέντες των κ.κ. Jean Moreas και Κ. (ίσως του κ. Καμπόρογλου της Έθν. Βιβλιοθήκης) που δημοσίεψε η «Εστία» της περασμένης Τετάρτης, φτάνει να σου πω κάτι που μέκανε περισσότερο από τ'άλλα να γελάσω.

Οι κύριοι αυτοί, έν βραχυψυχικες όρμης και άκρισίας εύρισκόμενοι, συναπεράσιαν πως ο λαός παραδέχεται την τρίτη κλίση αφού λέει: της βειονός ή μήτη! Μωρέ, έπιχείρημα μιά φορά! Να τους το δυναμώσω έγω περισσότερο. Μήπως δε λέει ο λαός και της ημερός, της γλωσσός της μητερός, της πρωτευούσεως, της θαλάσσεως και τόσα άλλα; Μά ποιός λαός είναι αυτός: Ο διακαλοχλασμένος λαός, ο άγράμματος, που θέλει να έλληνίσει, που θάρρει πως άμα πεί της ημερός και της θαλάσσεως γίνεται εύγενής, γιατί έτσι τούπκν οι δασκαλοι, που τους συμφέρει να γελάνε πάντα το λαό.

Έτελος πάντων! Και η άπάντηση αυτή ήταν όλος διόλου περιττή. Ο κ. Μωρέας είναι Γάλλος ποιητής κ'έχει το έλεύθερο να λέει ό,τι θέλει. Κανενός λόγου δε θα δώσει. Μονάχα θα πείσουμε στα γίνακτά του και θα τον παρακαλέσουμε, αφού δε θέλῃσι να δώσει και τιποτε ψιχουλα από το πλούσιο πνεύμα του στην πασάρδα του να μη τήνε βρίζε; τούλάχιστο, λέγοντας παιδικακήσις άστειότητες όσες φορές του κπτεθεί να μιλήσει και γι' αυτή.

Κι ο Ψυχάρης κι όλοι μεις οι άλλοι, ίσκι με τον άσημότερο, για την πατρίδα μας μονάχα δουλεύουμε. Έχουμε λοιπόν το δικαίωμα να σφαλνόμε κάθε άνόητο στόμα, όσο κι άν αυτό το στόμα άρνήθηκε τη μητρική του λαλιά και διάλεξε ξένη γλώσσα για να τραγουδήσει τους καημούς και τους πόθους του.

Και μιά σύμπτωση, διαβολομένη: Πάνω σε δεκαπέντε μέρες δυό κύριοι, κ' οι δυό από το Παρίσι όρμώμενοι, οι κ. κ. Jean Moreas και Άχ. Μάρδας βρισκανε τη γλώσσα μας. Τιποτ' άλλο.

Δικός σου  
Γιάννης Μωρίας

**Ο,ΤΙ ΘΕΛΕΤΕ**

— Ο κ. Μάρδας, λένε, μίλησε στον «Παρνασσό» κ' έπρε ύμορφα πράγματα για το θέατρο κι άσκημα για τη γλώσσα, και με γλώσσα μάλιστα άσκημώτατη.

— Στο τόλος όμως μās φοβήρισε κι αυτός πως άν δεν τον άκούσουμε κι άκολουθήσουμε τις συμβουλές του θα μās αφήσει στη τύχη μας και θα πάει να δρέσει σ' άλλη χώρα, που να τον νοιάσουν.

— Η τύχη μας, βλέπετε, τήχει κάθε Μάρδας—δηλ. κάθε άνθρωπος με άξία, να μās άποφεύγει σε λοιδιασμένους.

— Οι Άθηναίοι δημοσιογράφοι άποκίλεσαν Έθνικό βιβλίο τις «Παραδόσεις» του κ. Πολίτη.

— Το βιβλίο αυτό έπιγράφεται «Μελετη περί του βίου και της γλώσσης του Έλλ. λαού».

— Παραξένο λοιπό λιγάκι να το λένε έθνικό αυτό και να βρίκουνε χυδαία τη γλώσσα για την όποιαν δά και βγήκε το βιβλίο!

— Ο κόκκινος σκούφος του Μιστριώτη θάναγαλλιάσει φέτος αφού το Βασιλικό άρχίζει τις παραστάσεις του με τις «Φοίνισσες» του Βουτυρά.

— Τέτιο δράμα είχε γράψει κι ο μακαρίτης ο Ευσιπίδης, μά το δράμα του κ. Βουτυρά δεν έχει καμιά σχέση μ' αυτό.

— Έστερ' από τις «Φοίνισσες», λένε θα παρασταθούνε και μερικά δράματα του κ. Βλάχου με άρχαίους τίτλους.

— Τα ένωμένα μεταφραστικά παγοποιεία Βλάχου—Βουτυρά είναι λυσσασμένα, μαθαίνουμε, γιατί το Βασιλικό δέχτηκε μεταφράσεις του κ. Κ. Χατζόπουλου.

— «Πρέπει να ποκλειστούνε, φωνάζουνε, τέτιοι άγράμματοι από το Βασιλικό».

— Δέ βρυέστε! Περί παρῃ και δώ το ζήτημα. Γιατί να πάρει κι ο Χατζόπουλη παρῃες και να μη τους παίρνουν όλους αυτοί!

— Νομίζετε πως τέτια φιλολογικά κομμάσιχ ενδιαφέρονται καθόλου για γλώσσα και για τέχνη;

— Άς πεί ο Μαρασλής ή το Βασιλικό πως πλερώνουν έκατό δραχμές για κάθε έργο μεταφρασμένο στην καθαρεύουσα και χίλιες δραχμές για κάθε έργο μεταφρασμένο στη Δημοτική, και θα τους δείτε όλους νάρθουνε με το μέρος μας.

— Ο ύφηγητής της Όφθαλμολογίας κ. Γ. Άβάζος τέλειωσε τη «Ματιά» του, μιά μελέτη έπιστημονική, πρωτότυπη, γραμμένη στη ζωντανή μας γλώσσα, και σε λίγο άρχίζει και τήνε τυπώνει.

— Ο κ. Άβάζος είχε την καλωσύνη να μās δώσει ένα κομμάτι από την μελέτη του, που θα το δημοσιέψουμε σ' ένα δυό φύλλα.

— Δυό δηγήματα διαλεχτά σας έτοιμάζουμε Έστερ' από τους «Λεκαπηνοίς» του Καμπόση. Τό ένα είναι του κ. Μ. Μαλακίση, και τ'άλλο του κ. Judas Errant.

— Ο κ. Παλλής τέλειωσε τον «Κύκλωπα» του Ευσιπίδη. Κι αυτόν, έλπίζουμε, να τότε τυπώσουμε στο «Νουμά».

Ο ΙΔΙΟΣ

ΠΟΥΛΙΕΤΑΙ ΣΤΑ ΓΡΑΦΕΙΑ ΤΟΥ «ΝΟΥΜΑ»

Και στο κιάσι της Όμοιοίας

**Η ΙΔΙΑΔΑ**

**ΜΕΤΑΦΡΑΣΜΕΝΗ ΑΠΟ ΤΟΝ ΑΛΕΞ. ΠΑΛΛΗ**

Έκδοση καινούρια (Α—Ω) του 1904, σελίδες 416, τυπωμένη στο Παρίσι (τυπογραφείο Charonet) σ' έκλεκτό χαρτί.

Η τιμή της: Για την Άθήνα Δρ. 3.—  
Για τις έπαρχίες " 3,50  
Για το έξωτερικό φ.χ. 3.—

Στις έπαρχίες και στο έξωτερικό στέλνεται συστημένη δίχως παραπανι στώξοδο.

**ΤΑ ΠΑΛΑΤΙΑ ΤΟΥ ΗΛΙΟΥ**

(Πολλαχού)

Έκει που τελειώνει ο ούρανός και άκουμπῃ στή γῆ, στή δύση, είναι μία τρούπα, που μπαίνει ο Ήλιος το βράδυ για να πάη σ'α παλάτια του. Άλλη μιά τρούπα όμοια είναι σ'την άνατολή, και άπ' αυτή βγαίνει ο Ήλιος το πρωί. Άν ήταν δυνατό να περάση και κανείς άνθρωπος άπ' αυτάς τοις τρούπαις δεν θα μπορούσε να σταθῆ, πουθενά, παρῃ μόνο άποπάνω από τον ούρανό.

Έκει άποπάνω από την τρούπα που είναι στή δύση, βρίσκονται τα παλάτια του Ήλιου, που τον περιμένει κάθε βράδυ τον Ήλιο ή μάνα του.

**ΧΩΡΙΣ ΓΡΑΜΜΑΤΟΣΗΜΟ**

— κ. Άριστειδη Ν., Δεν έχετε καθόλου δικιο σ' αυτό το ζήτημα. Μη τα παίρνουμε δά έτι, σάρνα, όλκ! Τα μνημόσυνα έπρεπε να γίνουν, και περισσότερα μάλιστα. Άπό όλο το άρθρά: σας μās έρρετε μονάχα κείνο που λέτε πως όλοι οι άξιωματικοί που πήγανε στα μνημόσυνα καλό θάτανε να ζήλευαν και να λαχταρούτανε και για λόγου τους ένα τέτιο μνημόσυνο, σαν του Μελά.— κ. Νικία. Ο κ. Κανελλίδης τα ύπογράφει πάντοτε τα άρθρα του. Άμα διαβάσατε κανένα άρθρο στούς «Καιρούς» και βρήτε μέσα τη λέξη «άδόκητον», το άρθρο θάναι του κ. Κανελλίδη και μπορείτε να βάλετε και στοιχίμα γι' αυτό.— κ. Μι Πι Πι. Θα δημοσιευτεί σ'άλλο φύλλο.— Ξ. Έξ. Ο διαγωνισμός μας είναι και γι' αυτό το μήνα, με τους ίδιους όρους πάντοτε. Όδηγίες θα βρήτε σ' άποτέλεσμα του διαγωνισμού που δημοσιεύουμε σήμερα. Προθεσμία, η τελευταία μέρα του Όχτώβρη.